

NAKŞİ

NAKŞİ (? – 1853/4): Bestekâr, neyzen, hattat ve şair. Edirne'de doğdu. Asıl adı Mustafa Dededir. Tasavvuf, edebiyat ve musiki öğrenimi gördü. Arkadaşı Şemsi Dede ile birlikte Mevlevî tarikatına girmek için, Edirne'den Konya'ya yola çıktılar. Afyon Mevlevîhânesinde misafir oldular, Şemsi burada kalırken, Nakşi ayrıldı ve Konya'ya devam etti ve Konya Mevlevîhânesinde çilesini tamamladı. Arapça ve Farsça'ya vâkıf olan Nakşi, Hemdem Çelebi (öl. 1858)'ye ders okuttu. Sonra Mısır'a gitti ve 1825 yılında Kahire Mevlevîhanesinin kudümzenbaşılığını yaptı. Kahire Mevlevîhanesinin şeyhi Fikrî Dedenin vefatı üzerine 1838 yılında buraya şeyh olarak atandı ve 16 yıl bu görevde kaldı. 1844'te Edirne'ye döndü ve bu seyahati sırasında bir süre Gelibolu Mevlevîhânesinde misafir olarak kaldı. Tekkenin o zamanki şeyhi Azmî Dede (öl. 1892) idi. Nakşi burada bulunan dervişlere ve Azmî Dedeye kendi bestelediği ayini öğretti. 1824 yılında yine Kahire'ye gitti ve bir müddet burada ikamet etti. 1838 yılından, vefatına kadar Kahire Mevlevîhânesinde şeyhlik yapan Nakşi, vefatında Mevlevîhâne türbesine gömüldü. Neyzen olarak da güçlü olan Nakşi, pek çok talebe yetiştirdi. Ayrıca Şedd-i arabân makamında bir Mevlevî ayini besteledi. Bestekâr, neyzen, hattat ve şâir olan Nakşi Dedeği kaynaklar kudretli bir şâir olarak vasıflandırır. Nakşi özellikle Türkçe ve Farsça rubaî yazmada yetenekliydi. Kaynaklarda yer alan rubaî örneklerinden onun, Divan şiiri tekniğine uygun şiirler kaleme aldığı görülür. **Kay.:** AMDŞ, 308; EŞ s. 430; KÂ 6/4598; TMA 2/425-426; SO 4/577; Meriç Karaoğlan, Şâir Bestekârlar (İÜ Türkiyat Tez. nu.743); TDEA 6/506; THE s.418; TN, 2/1092(4399). •• N. AÇIK

NAKŞİBEND, Bahaeddin, bk. BAHAEDDİN Nakşibend (1318-1389)

NALBANDOĞLU, Muhiddin (1935-): Yazar, yayımcı. Gümüşhane'de doğdu. Yazdığı çocuk kitaplarında Ertuğrul Özbahadır adını kullandı. İstanbul'da Davutpaşa İlkokulunu, Gelenbevi Ortaokulunu ve Pertevniyal Lise-

sini bitirdi. Kitapçı ve mücellit olarak çalıştı. Vakıflar Genel Müdürlüğünde memurluk yaptı. Bir süre sonra tamamen yayıncılığa yöneldi. Ak Yayınlarını yönetti(1961-64). Arkin Kitabevinde çalıştı. Uğur Kitapevi ve Muhit Yayınlarını kurdu. Edebiyat incelemeleri ve bibliyografya çalışmaları ile tanındı. Hikâye, şiir, tenkit, bibliyografya, biyografi ve tarih üzerine yazıları *İstanbul, Yelpaze, Düşünen Adam, Sanat Dünyası, Kalem, Hareket, Milli Hareket, Tercüman, Gençliğin Sesi, Anadolu, Ülkücü Öğretmen, Bilgi, Düşün, Milli Ziraat ve Ekonomi* dergi ve gazeteleri başta olmak üzere pek çok yayın organında hikâye, şiir, eleştiri, bibliyografya, biyografya, tarih yazıları ile yer aldı. *İstanbul Ansiklopedisi*'ne madde yazdı. İki yıl Sakarya'da yayımlanan günlük *Yenidoğu gazetesinin* başyazarlığını yaptı ve kültür sanat sayfasını hazırladı. Sonra çocuk yayımlarına yöneldi. Nalbantoğlu'nun geniş bir kitaplığı ile dergi ve kupür koleksiyonu bulunmaktadır. **Eserleri / Araştırma-Derleme:** *İstiklâl Marşımızın Tarihi* (İst. 1964), *Kurtuluş Savaşının Kahraman Çocukları* (antoloji-İst.1972), *Mehmet Akif ve İstiklâl Marşı* (İst. 1981), *İnmeyen Bayrak* (İst. 1981), *Vatan Şiirleri* (İst. 1984), *Alparslan Türkeş ile Tarihî Konuşmalar* (İst.1986), *Yüz Seçme Piyes* (İst. 1988). **Çocuk kitabı:** *Akancı Doğan Bey* (İst. 1981), *Altın Dere: Okul Hikâyeleri* (İst. 1981), *Anne Kalbi:Aile Hikâyeleri* (İst. 1981), *Ay'a Yolculuk* (İst. 1981), *Ayşegül'ün Akli* (İst. 1981), *Barbaros Kardeşler: Türk Kahramanları* (İst. 1981), *Batu Han* (İst. 1981), *Cengâver Kadı* (İst. 1981), *Çanakkale Arslanları* (İst. 1981), *Çocuksz Ülke* (İst. 1981), *Denizlerin Çocuğu Turgut Reis* (İst. 1981), *Doğruluk Armağanı* (İst. 1981), *Estergon Kalesi* (İst. 1981), *Fatih'in Fedâisi* (İst. 1981), *Fedai Çocuklar* (İst. 1981), *Fedakâr Öğretmen* (İst. 1981), *Hakan'ın Rüyası* (İst. 1981), *Hilâl ile Yıldız*, (İst. 1981), *Anayurttan Destanlar*, (İst. 1981), *Hükümdar ile Soyguncu* (İst. 1981), *Issız Ada* (İst. 1981), *İstiklâl Madalyası* (İst. 1981), *İzcilik Hatırası* (İst. 1981), *Kahraman*